Café Exit
Fra indsat til værdsat

2007
2017

Café Exit blev stiftet med rystende hånd

Det var lidt med rystende hånd, at de første underskrifter blev sat på de dokumenter, der for ti år siden lagde grunden til Café Exit. Sådan husker sogne- og indvandrerpræst Niels Nymann Eriksen det møde i juni 2007, hvor de afgørende beslutninger blev truffet, og hvor bestyrelsen underskrev vedtægter og en ansøgning på godt fire millioner kroner til et toårigt beskæftigelsesprojekt i Café Exit.

”Jeg husker den aften meget klart. For jeg havde ikke før været ude i at skulle skrive projektansøgninger af et sådant format,” mindes Niels. De øvrige deltagere var Fangekorets leder Louise Adrian og fængselspræsterne Erik Adrian og Peter Walin fra Vestre Fængsel.

”Der var en hel klar følelse af et momentum og en nerve – og på en måde også et historisk øjeblik. Det her var noget, som fængselspræsterne og Louise længe havde set behovet for, og det var nu, vi skulle samle tankerne, få det formuleret og få det sendt af sted,” fortæller Niels om det stiftende møde, der foregik hos Louise og Erik Adrian.

BERIGENDE SAMTALER

Hvad vil du særligt trække frem fra de forløbne ti år?

”På det personlige plan har jeg som præst altid oplevet de samtaler og den kontakt, jeg har haft med indsatte, som berigende og som noget, der har givet nerve til mit arbejde som præst. Jeg tror, det har noget at gøre med, at en indsat og en tidligere indsat er et menneske, der har været på kanten af samfundet. De har nogle erfaringer, som ofte giver nogle andre vinkler på livet, og det finder jeg berigende.

På det strategiske plan ser jeg nogle linjer i udviklingen. I begyndelsen, hvor vi blev finansieret af midler fra Arbejdsmarkedsstyrelsen, var vi meget orienteret omkring det at hjælpe mennesker med at komme i arbejde. Efterfølgende har vi fokuseret på resocialisering i bredere forstand uden at gøre det at få et job til det afgørende succeskriterium. Nu er vi på vej ind i en fase, hvor det er den specifikke kirkelige indsats i forhold til at hjælpe tidligere indsatte, som er i fokus.”

NEDTURE

Der har været nedture. Har der været tidspunkter, hvor du har tænkt på, om Café Exit ville overleve?

”Ja, to gange har vi været nødt til at sikkerhedsopsige alle vores medarbejdere. Det er klart, at man i den slags situationer føler vægten af bestyrelsesansvaret, for det er jo både arbejdet for de indsatte, brugerne, og medarbejdernes levebrød, der er bragt i spil.

Men jeg har aldrig været i tvivl om berettigelsen af arbejdet.”

ENGAGEREDE FRIVILLIGE

Hvad betyder de mange frivillige for Café Exit?

”Det har fra starten stået klart for os, at frivilligengagementet er essen-

tielt for vores måde at arbejde på. Ikke bare som en motor, der kan gøre meget af det arbejde, som ansatte ellers skulle gøre – men netop i kraft af frivilligheden kan et menneske hjælpe en indsat på en anden måde, end en ansat kan gøre. Fordi der er en bevidsthed om, at det et samvær, som så at sige hviler i sig selv. Det er ikke, fordi du får løn, at jeg gør det her. Det er fordi, jeg regner det for at være meningsfuldt i sig selv, og dermed sendes der et signal om værdighed til den indsatte eller tidligere indsatte."

MISSIONEN ER DEN SAMME

Er der sket justeringer af visionerne hen ad vejen?

"Jeg holder meget af vores missionsformulering om, at vi skal formidle muligheder og give nyt håb til indsatte og tidligere indsatte. Der er her en skelnen mellem muligheder, som er de konkrete handlemuligheder, der er, og så håbet, som mere er den dybe fortrøstning til, at der er en fremtid for mig ude i samfundet. Også håbet som det, der bæres af fællesskabet snarere end af ens egen selvtillid. Jeg tror meget på betydningen af stedfortrædende håb. Jeg tror, det er en del af Café Exits opgave at være et fællesskab, som håber for mennesker, der selv har mistet evnen eller modet til at håbe. Men ved at se sig omsluttet af andres håb, kan håbet langsomt begynde at slå rod i et menneske igen og dermed også få mennesker til selv at håbe. Den mission har været nogenlunde ubrudt langt tilbage i vores forholdsvis korte historie.

Derimod har arbejdsmetoder, målsætninger, succeskriterier osv. ændret sig en del – fra i starten at være meget arbejdsmarkedsorienteret til at have en mere holistisk tilgang, hvor også det kirkelige inddrages som en del af rammen for vores arbejde."

Hvor ligger de største opgaver i de næste par år?

"Jeg forestiller mig, at netværksrådslagning, som er en metode, vi har arbejdet med i det seneste års tid, kan blive vigtig for Café Exits videre udvikling. Det er en arbejdsmetode, som handler om, at man går ind og hjælper et menneske til at aktivere sit eget netværk.

Det er også en metode, som er i god overensstemmelse med nogle af de tanker, vi nu har omkring en større inddragelse af sognekirker som steder, hvor tidligere indsatte vil kunne blive hjulpet ud i samfundslivet – både gennem praktikordninger, jobprøvning, skånejob og alle de forskellige arbejdsrelaterede ting, der er, men også gennem frivilligt engagement og ved at blive en del af et fællesskab, som kan være med til at støtte med mentorordninger og rådgivning af forskellig art."

BIDRAG FRA FONDE

Café Exit har i de forløbne 10 år modtaget støtte fra en række private fonde, legater og klubber. Bidragene varierer fra nogle tusinde kroner til bevillinger på flere millioner.

Ambassadør M. G. I. Melchior og hustru, født Westenholz's Legat

Aage og Johanne Louis-Hansens Fond

Codan Fonden

Den A.P. Møllerske Støttefond

Eliaskirkens Fond for Kirkeligt / Socialt Arbejde

Ellen Hørup's Fond

Flemming Hansens Familiefond

Folkekirkens Feriefond

Frimodt-Heineke Fonden

J.J. Bahnsson & Hustrus Legat

Jubilæumsfonden for Grundfos A/S

Kulturnatten

Lauritzen Fonden

Oak Foundation Denmark

Odd Fellow Logen

OLE KIRK's Fond

Otto Bruuns Fond

Otto og Gerda Bings Mindelegat

PAX-fondet

TrygFonden

Tuborgfondet

Velux Fonden

Y's Mens Club Marselisborg

Y's Mens Club, Nordstjernen, Risskov

Y's Mens Club Odense

Østifterne

Flere deltagere til kultureftermiddage og aktiviteter i fængsler

De månedlige kultureftermiddage har helt fra begyndelsen været en meget vigtig del af Café Exits arbejde. I 2016 var der flere deltagere til kultureftermiddagene og til Café Exits aktiviteter i fængslerne end i 2015.

FLERE DELTAGERE TIL KULTUREFTERMIDDAGENE

De månedlige kultureftermiddage spiller en central rolle i kontakten til indsatte og tidligere indsatte. I 2016 steg antallet af deltagere til 1.539 mod 1.340 året før. Der var flere deltagere til kultureftermiddagene i både København og Odense, mens der var et lille fald i Aarhus. Denne nedgang skyldes, at der flere gange blev holdt kultureftermiddage i Aalborg, hvor der deltog indsatte, som tidligere er taget til Aarhus.

HELHEDSORIENTERET INDSATS

De sociale og kulturelle aktiviteter er vigtige brikker i Café Exits arbejde, der sigter mod at hjælpe hele mennesket gennem en helhedsorienteret indsats. Mange ting skal falde i hak, når en tidligere indsat skal finde sig en plads i samfundet uden kriminalitet: Et sundt netværk, styr på økonomien, bolig, uddannelse og arbejde – og måske behov for at bearbejde, hvorfor vedkommende røg i fængsel, og nogle har brug for at blive henvist til behandling for et misbrug. Derfor er det værdifuldt, at de i Café Exit kan trække på en vifte af tilbud med bl.a. rådgivning og mentorforløb, netværksrådslagning, gældsrådgivning og terapiforløb sideløbende med de kulturelle og sociale tilbud.

FLERE DELTAGERE TIL AKTIVITETER I FÆNGSLER

Gennem de seneste år er Café Exits aktiviteter i en række fængsler i Jylland, på Fyn og Sjælland kommet til at fylde mere og mere. Aktiviteterne omfatter café-eftermiddage, træffetider med Exit-medarbejdere, kor, sang- og musikudvisning, kvindeklub, kreative workshops, sportsaktiviteter, gældsrådgivning mv.

Der har været et stigende antal deltagere til aktiviteterne, således deltog 1.302 indsatte i vores træffetider i 2016, sammenlignet med 778 i 2015.

RÅDGIVNING

Rådgivningsarbejdet fylder rigtig meget i dagligdagen for rådgivningsteamet, men noget mindre i statistikken, da der er tale om individuelle forløb, hvor der bruges adskillige timer på den enkelte bruger.

I 2016 fik vi henvist færre borgere fra kommuner og jobcentre end året før. Det skyldes især en nedgang i antallet af henviste fra Københavns Kommune som følge af kommunale besparelser.

Arbejdet med netværksrådslagninger tog for alvor form i 2016, hvor der blev påbegyndt 19 rådslagninger med indsatte. Der blev påbegyndt 194 sager om gældsrådgivning – mod 166 nye sager i 2015.

Hjælp til overgangen **fra fængsel til frihed**

”Fra fængsel til frihed” er et projekt, der skal være med til at brede de gode erfaringer med netværksrådslagning længere ud.

Metoden går ud på, at man på den indsattes foranledning kontakter dennes netværk – familie, venner, fagpersoner, frivillige m.fl. – og inviterer dem til en netværksrådslagning. Her drøfter netværket og den indsatte, hvordan de i fællesskab kan støtte den indsatte til at leve uden kriminalitet. Ved netværksrådslagningen indgår de konkrete aftaler, som underskrives, og der følges op på aftalen et par måneder senere.

Projektet gennemføres af Café Exit og Socialt Udviklingscenter SUS i samarbejde med tre fængsler med økonomisk støtte af Den A.P. Møllerske Støttefond.

EN CASE

A har siddet i fængsel mange gange bl.a. som følge af misbrug. Han blev motiveret til at lægge misbruget og kriminaliteten bag sig, fordi han under sin seneste afsoning stiftede familie med hustru og et barn på 12 år.

Før løsladelsen var han meget nervøs for hans netværks og families reaktion, når han kom ud. Gennem netværksrådslagningen fik han aftalt med sin familie, hvordan de som familie kan støtte ham i hans gode udvikling. De aftalte, at de skulle snakke i telefon en gang om ugen og ses en gang om måneden. Selv om familien altid har været der meget for hinanden, så var processen med til at give ham en tro på, at han var velkommen, og at tavlen er visket ren.

Også familien har gavn af processen. De er blevet bedre til at holde fast i, at de også skal snakke om det, der er svært.

Gennem hele processen er A’s tillid vokset til Café Exit, og han er i løbende kontakt med os. Vi har bl.a. været bisidder ved møder i kommunen og andre myndigheder.

Netværksrådslagningen fandt sted i slutningen af 2015, og det gik rigtig godt for A i mere end et år, hvor han var clean, holdt sig ude af kriminalitet og fik arbejde – og både A og hans familie fortæller, at de nu kommunikerer på en måde, som ikke var mulig tidligere.

I foråret 2017 skete der desværre et tilbagefald for A. På trods af det har netværksrådslagningen været en succes. Det er første gang i mange år, at han har været kriminalitetsfri i så lang tid; og de klare aftaler, der blev indgået mellem familien og A, er fortsat en styrke, som bl.a. betyder, at de fortsat støtter ham.

Ro om økonomien

Satspuljemidler, store fondsbevillinger og medlemsfremgang. Det er tre meget glædelige ting, der skete i 2016, og det betyder, at der i en periode frem er mere ro om økonomien.

FIREÅRIG BEVILLING FRA SATSPULJEN

Café Exit har gennem flere år arbejdet på at få en fast offentlig bevilling. Det mål blev opfyldt i 2016, da der ved fordelingen af satspuljen blev afsat 10,5 mio. kroner over fire år til Café Exit. Vi får 1,5 mio. kroner i 2017 og 3 mio. kroner årligt i 2018-2020. Fra 2018 dækker det ca. halvdelen af vores budget. Det er vi meget taknemmelige for, og vi ser bevillingen som et stort skulderklap til foreningens arbejde.

STORE BEVILLINGER FRA FONDE

Café Exit bliver i stort omfang finansieret gennem bidrag fra private fonde og offentlige puljer. I 2016 er der grund til at fremhæve en bevilling fra Oak Foundation Denmark på 4,8 mio. kroner i 2016-2017. Den hjalp til, at vi kunne opretholde vores aktiviteter og kom ud af året med økonomien i behold. Samtidig gav en ny treårig bevilling fra OLE KIRK's Fond en væsentlig økonomisk håndsrækning til vores sociale, kulturelle arbejde og aktiviteter for familier. Vi er også taknemmelige for støtte fra andre fonde og klubber i det forløbne år – og for en ny bevilling fra Socialstyrelsen, så vi kan fortsætte gældsrådgivningen.

FORTSAT BEHOV FOR BIDRAG

Selv om vi har fået satspuljemidler, skal der fortsat skaffes penge til at finansiere den anden halvdel af budgettet. Det vil ske ved at søge tilskud fra private fonde, offentlige puljer og kommunale støtteordninger samt ved at sælge rådgivningsforløb til kommuner.

Desuden bidrager private gaver og medlemskontingenter til økonomien. Café Exit havde 408 personlige medlemmer ved udgangen af 2016, hvilket er en stigning på 45. Herudover har 17 kirker og fem institutioner/virksomheder tegnet medlemskab.

FOREDRAG OG TEMADAGE

Vi oplever en stigende interesse for kriminalpræventive foredrag, hvor skoleelever og konfirmander kommer på besøg i Café Exit og hører en tidligere indsat fortælle om sit liv, om at sidde i fængsel, og

Kirkelig resocialisering af tidligere indsatte

Café Exit og Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter (FUV) afsluttede i 2016 en undersøgelse af erfaringer med resocialisering af tidligere indsatte i Sverige, England og Holland. Undersøgelsen, der er foretaget med økonomisk støtte fra TrygFonden, blev præsenteret på en konference den 20. maj 2016.

I rapporten "Uden for murene" præsenteres fem forskellige modeller for, hvordan erfaringerne fra nabolandene kan implementeres i en dansk sammenhæng. De forskellige scenarier blev diskuteret blandt deltagerne på konferencen.

Siden har Café Exit og FUV holdt møder med interesserede kirkelige aktører med henblik på at omsætte idéerne i konkret handling.

hvorfor personen ønsker at leve uden kriminalitet. I 2016 deltog over 1.000 i foredragene, hvilket er mere end en fordobling i forhold til 2015. Desuden var der knap 1.000 deltagere til andre informationsmøder.

Ligeledes er der stor interesse for de årlige temadage, som giver rum for gode debatter mellem fagfolk, brugere og politikere.

MEDARBEJDERE

Omkring 130 frivillige yder en stor og meget værdifuld indsats i Café Exit. Vi har 11 lønnede medarbejdere, heraf 7 heltidsansatte, samt en kvarttidsmedarbejder (præst) i Aarhus, der lønnes af stiftet.

BESTYRELSEN

Café Exits bestyrelse i 2016:

- Sogne- og indvandrerpræst Niels Nymann Eriksen (formand)
- Fængselspræst Erik Adrian (næstformand)
- Informationsmedarbejder Hans Andersen
- Lektor Elmo Due
- Tidligere departementschef Henrik Nepper-Christensen
- Tidl. direktør i Kriminalforsorgen William Rentzmann
- Fængselspræst Peter Walin

TIDSLINJE

2006

Fangekoret begynder at øve i Apostelkirken ved åbne café-aftener, som udvikler sig til de nuværende kultureftermiddage.

Apostelkirken får bevilling fra Den Folkekirkelige Udviklingsfond til projektet "Café Exit – fængselskirken i det fri".

2007

24. maj: Det første Café Exit-arrangement holdes i Apostelkirken.

Café Exit holder stiftende generalforsamling.

Toårig bevilling fra Arbejdsmarkedsstyrelsens pulje "Personer på kanten af arbejdsmarkedet".

2010

Treårig bevilling fra TrygFonden til udvikling af Café Exit.

2011

Åbner offentlig café i Saxogade 5, der er blevet bygget om med støtte fra Velux Fonden.

2012

Første kultureftermiddag i Odense holdes i Sct. Hans Kirkes menighedslokaler.

Første kultureftermiddag i Aarhus holdes i Vor Frue Kirkes menighedslokaler.

2013

Tæt på at lukke pga. økonomiske problemer, men bliver reddet i sidste øjeblik af bidrag fra flere fonde. Aktiviteter og medarbejderstab reduceres.

2015

Bliver som et ud af 10 initiativer tildelt Fællesskabsprisen. Der er i alt nomineret over 1.100.

2016

Første kultureftermiddag i Aalborg holdes i Kirkens Korshærs Hus.

Tæt på at lukke pga. økonomiske udfordringer. En bevilling fra Oak Foundation Denmark sikrer driften i 2016 og 2017.

Får satspuljebevilling for 2017-2020, som dækker ca. halvdelen af Café Exits budget.

KOLOFON

Café Exit
Fra indsat til værdsat
2007-2017
er udgivet af foreningen Café Exit april 2017.

Café Exit
Saxogade 5
1662 København V
www.cafeexit.dk

Redaktion
Ole Bjørn Andersen (ansv. redaktør)
Bent Dahl Jensen
Hans Andersen

Fotos
Jørgen Diswal
Bent Dahl Jensen
Klaus Juul Jensen

Design og layout
Klaus Juul Jensen, Characterise.dk

Tryk
Jensen Print

CAFÉ EXIT, SAXOGADE 5, 1662 KØBENHAVN V

Café Exit København har åbent mandag-torsdag kl. 11-15.

Aktiviteterne i København omfatter en ugentlig mandagsklub, mentorforløb og rådgivning, gældsrådgivning, samtaler hos terapeut/psykolog, netværksrådslagning, skriveværksted, kvindeklub mv. Herudover er der træffetider, kreative workshops mv. i fængsler.

Der holdes kultureftermiddag i Apostelkirkens menighedssal, Saxogade 13, den sidste torsdag i måneden kl. 16.30-19.30.

CAFÉ EXIT, NØRREGADE 37, 5000 ODENSE

Café Exit Odense har åbent mandag og torsdag kl. 12-16.

Aktiviteterne i Odense omfatter samtaler med terapeut, gældsrådgivning, mentorforløb, netværksrådslagning mv., ligesom der arrangeres sportsaktiviteter og kor med indsatte. Herudover er der træffetider og caféarrangementer i fængsler.

Der holdes kultureftermiddag den første onsdag i måneden i Sct. Hans Kirkes menighedslokaler, der ligger på Sct. Hans Plads 1, kl. 16.30-19.00.

CAFÉ EXIT, VESTERGADE 43, 8000 AARHUS C

Café Exit Aarhus har åbent onsdag kl. 9-12 og fredag kl. 12-15.

Aktiviteterne i Aarhus omfatter madklub (fjerde onsdag i måneden), mentorforløb, samtaler med terapeut, netværksrådslagning mv. samt caféarrangementer og træffetider i fængsler.

Der holdes kultureftermiddag den anden mandag i måneden i Vor Frue Kirkes menighedslokaler lokaler, Vestergade 21, kl. 16.30-19.30.

KULTUREFTERMIDDAGE I AALBORG

Café Exit holder kultureftermiddag i Kirkens Korshærs Hus, Søndergade 14, 9000 Aalborg den fjerde tirsdag i måneden.

Læs mere om lokalafdelinger og Café Exits tilbud og aktiviteter på hjemmesiden

www.cafeexit.dk